

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOSKI KANTON
OPĆINA TEŠANJ
OPĆINSKI NAČELNIK**

Broj: 02-44-6-587/19

Datum: 18.03.2019. godine

OPĆINSKO VIJEĆE TEŠANJ

- Ovdje

**INFORMACIJA
O IZVRŠENOM DEMINIRANJU, TRAJNOM OBILJEŽAVANJU
MINSKIH POLJA I UKLANJANJU NUS-A U 2018.GODINI NA PODRUČJU
OPĆINE TEŠANJ**

a) Deminiranje

Problem kontaminacije minama prisutan je u većini općina FBiH, a jedna od njih je i općina Tešanj. Od strane Centra za uklanjanje mina u BiH (u daljem tekstu: BH MAC) 2011. godine izvršeno je generalno izviđanje sumnjivih površina i urađen Plan protuminskog djelovanja za općinu Tešanj (u daljem tekstu :Plan) po kojem je proteklih godina i vršeno deminiranje na području općine Tešanj. Kako je tokom 2017. godine većina aktivnosti BH MAC-a bila usmjerena na utvrđivanju i izradi procedura za prelazak na provođenje novih metoda u deminiranju, tokom 2018. godine došlo je do zastoja u operativnim aktivnostima deminiranja na području općine Tešanj. Prelaskom na nove metode netehničkog izviđanja (NTI) potencijalno minsko sumnjivih površina (MSP) koje uključuju ciljanu i sistemsku istragu, Općina Tešanj je odmah početkom 2018. godine putem BH MAC-a pokrenula aktivnost za generalnim izviđanjem preostale sumnjičive površine na području općine Tešanj, sa obuhvatom i postojećih projekata izrađenih po ranijim metodama izviđanja. Aktivnost generalnog izviđanja na terenu je provedena od strane BH MAC-a u saradnji sa Službom civilne zaštite u prvom kvartalu 2018. godine, a obuhvatilo je 7 ugroženih zajednica (Kalošević, Mrkotić, Orašje Planje, Džemilić Planje, Raduša, Mekiš i Karadaglije). Aktivnost na izradi MSP za cijelo područje općine je u završnoj fazi realizacije i za očekivati je da bude završeno u prvoj polovini 2019. godine.

Uporedo sa generalnim izviđanjem na terenu je vršeno izviđanje i utvrđivanje MSP-a Orašje Planje koje je obuhvatala postojeće projekte čišćenja i tehničkog izviđanja po ranijim metodama. U okviru istog neposrednu podršku izradi MSP-a dali su mještani i izravni učesnici borbenih dejstava navedenog područja. Prema podacima BH MAC-a projektna površina MSP Orašje Planje iznosi 521.000 m². Za isti su već ostvareni kontakti sa potencijalnim izvođačima i donatorima.

Prema Planu iz 2011. godine sa 2018. godinom stanje sumnjičive površine na području općine Tešanj je bilo sljedeće:

Minska situacija općine Tešanj po kategorijama iz 2018. godine (po Planu iz 2011.g.)

Minska situacija- općina Tešanj	Sumnjičiva površina I kat. (km ²)	0,1131
	Sumnjičiva površina II kat. (km ²)	0,1614
	Sumnjičiva površina III kat. (km ²)	1,6226
	Ukupna sumnjičiva površina (km ²)	1,8971
	Broj ugroženih zajednica	7

U 2018. godini, u skladu sa provedenim izviđanjem MSP-a općine Tešanj prema novim metodama za sada je utvrđen MSP za Orašje Planje, dok je za ostalih 6 zajednica (Kalošević, Mrkotić, Džemilić Planje, Raduša, Mekiš i Karadaglije) u toku izrada MSP-e.

MSP općine Tešanj (po novim metodama izviđanja)

MSP Općina Tešanj	MSP OrašjePlanje	521.000 m ²
	MSP Kalošević, Mrkotić, Džemilić Planje, Raduša, Mekiš i Karadaglije	(u završnoj fazi izrade)
	Broj ugroženih zajednica	7

U 2018. godini nije realizovan niti jedan projekat sa Liste prioriteta za 2018. godinu za općinu Tešanj, prvenstveno iz razloga što su donatori usmjereni ka podršci projektima prema novim metodama utvrđivanja MSP.

Tokom 2018. godine pronalaskom zaostalog neeksploziranog ubojnog sredstva kasetne municije tzv. „zvončić“ (KB-1) na području MZ Bukva (Školjića brdo) u saradnji sa BH MAC-om, a na osnovu pretpostavki za postojanjem iste na navedenoj lokaciji, se pristupilo izradi projekta kasetne municije za navedenu mikro lokaciju.

Saradnja, koordinacija, izvještavanje i informisanje redovno se provodilo u skladu sa propisima i potrebama, a naročito sa i prema BH MAC-u Sarajevo i regionalnim uredima u Tuzli i Banja Luci, upravama civilne zaštite Federacije i Kantona, Općinskom vijeću i Općinskom načelniku, općinskim službama, Policijskoj upravi Tešanj i mjesnim zajednicama i građanima, kao i medijima na području općine Tešanj.

U periodu 1999.-2018. godina prema konvencionalnim metodama deminiranja ukupno je na području općine Tešanj deminiran 41 projekat ukupne površine 1.244.932,30 m², i utrošeno oko 2.750.000 KM. Realizovana su i 4 projekta kasetne municije ukupne površine 193.164 m².

b) Prikupljanje i uništavanje neeksploziranih ubojnih sredstava i minsko eksplozivnih sredstava

Neeksplozirana ubojna sredstva (NUS) su sva tijela ili njihovi dijelovi koja u sebi sadrže eksplozivnu materiju, bojni otrov ili radiološku supstancu koja je sposobna da svojim aktiviranjem ugroze okolinu koja ih okružuje. U neeksplozirana ubojna sredstva se mogu svrstati i sva druga ubojna sredstva koja nisu upotrebljena jer su svjesno/nesvjesno ostavljena, izgubljena ili zaboravljena. Ovdje se prije svega misli na municiju ili eksplozivna sredstva koja nisu imala svoju prvobitnu upotrebu nego su izgubljena, ostavljena na linijama razgraničenja, pored puteva, u šumama i na drugim mjestima, te svojim prisustvom potencijalno predstavljaju opasanost po zdravlje i život čovjeka.

Stanje na terenu sa aspekta zaštite od NUS-a pokazuje da se još uvijek neeksplozirana sredstava pronalaze na cijelom području općine, a najviše u širem području gdje su vođena borbena dejstva. Također, dio ubojnih neupotrebljenih sredstava može se pronaći odbačen na raznim mjestima od strane nesavjesnih građana, pa na takav način uz dodatno izlaganje istih vanjskim uticajima, ugrožavaju svoj i živote drugih ljudi.

Reorganizacijom Sektora za deminiranje i uklanjanje NUS-a Federalne uprave CZ, koja je usmjerila svoje aktivnosti više prema deminiranju, stvorio se proceduralni vakum koji iziskuje angažovanje TUN tima koji pokriva tri i više kantona, pa zavisno od broja prijava uklanjanje NUS-a se vrši nakon nekoliko dana, na što je već ranije Služba civilne zaštite skretala pažnju.

Svakako da treba spomenuti i ono najbitnije da u toku 2018. godine na području općine Tešanj nije bilo minoincidenata, odnosno slučajeva stradanja ili ranjavanja građana, pripadnika TUN tima i uposlenika Službe civilne zaštite od zaostalog NUS-a, što svakako opravdava sve dosadašnje aktivnosti u provođenju mjera zaštite od NUS-a.

Pregled prikupljenih neeksplodiranih ubojnih sredstava u 2018. godini

Naziv NUS-a	Količina
Kasetna avio bomba KB-1	1
Pješadijska mina PMA-3	1
Ručna bomba	94
Upaljač za ručnu bombu	80
Municija 7,62, 12,7 i 14,5 mm	168
Zrno 122 mm	1
Minobacačka mina 120 mm	1
Minobacačka mina 82 mm	2
Minobacačka mina 60 mm	3
Granata 76 mm	4
Granata 20 mm	3
Tromblonska mina	17
	375

Prijedlog mjera:

1. Kontinuirano nastaviti provođenje mjera obavljanja građana o postupku pronaleta NUS-a, kao i u slučaju mogućeg ulaska u sumnjivu površinu, te pozivati ih na dosljedno poštivanje znakova minske opasnosti.
2. Nastaviti kandidovati pripremljene projekte deminiranja, uz obezbjedenje očekivanog finansijskog učešća općine Tešanj. Budžetom za svaku godinu planiraju se ovakva sredstva i nikada nije izostalo učešće općine Tešanj, ako je bilo potrebno i očekivano od donatora.
3. Pružiti dodatnu podršku edukaciji mladih osoba, naročito učeničke populacije.

OBRADIVAČ:
SLUŽBA CIVILNE ZAŠTITE
mr.sig. Mensur Saletović

PREDLAGAC:
OPĆINSKI NAČELNIK
Mr.Sc. Suad Huskić

